DRAWING (CRTANJE)

Crtanje sa **pen tool - om (alatom pera)** omoguđava kreiranje finih pravih i zaobljenih linija sa velikom preciznošću. Crtati možemo i sa **pencil tool – om (olovka alatom)** s kojom možemo ctrati kao po papiru. Ona je najpogodnija za skiciranje i kreiranje posebnog stila. Prvo selektujemo **pencil tool** sa ponuđenog menija, zatim obiljeržimo gdje želimo da započnemo crtanje nekog oblika, i povlačimo linije, tada će se početi pojavljivati mali $\mathbf{x} - \mathbf{evi}$, od kojih možemo povlačiti niove oblike i linije. Da bismo nacrtali zatvorenu putanju sa **pencil tool – om** selektujemo **pencil tool** pozicioniramo gdje želimo da počne putanja, i onda vučemo kuda želimo da se putanja kreće. Kada povlačimo istovremeno možemo pritisnuti tipku **ALT** na tastaturi i pojaviće se malo povećalo i gumica za brisanje . Kada je putanja oblika i veličine kakvu mi hoćemo da bude, onda pustimo dugme na mišu, ali ne i tipku **ALT**, nakon što se putanja zatvori u željenom obliku pušta se tipka **ALT**.

Možete povezati okvire u jednu cjelinu, bez obzira da li oni sadrže tekst ili ne.

Možete dodati automatski "continued on" ili "continued from"opcije, koje prate povezane dijelove jedne iste priče, dok oni prelaze iz jednog okvira u drugi.

Da biste dodali novi okvir za povezivanje potrebno je da:

- 1. Koristeći alat za selektovanje, odaberete okvir a zatim kliknete na onaj port u koji se uvozi ili onaj u koji se tekst nastavlja, da biste napravili ikonu za tekst. Klikom na ulazni port, InDesign dozvoljava da dodate okvir prije selektovanja ve' postojećeg okvira, klikom na izlazni port, dodajete okvir nakon što ste selektovali prethodni okvir.
- Postavite pripremljenu tekst ikonicu na mjesto gdje želite da se pojavi sljedeći okvir, a zatim kliknite i vucite da biste napravili novi okvir.

Kada je nova tekst ikona aktivna, možete izvesti mnoge opcije, uključujući okretanje stranica, zoom in i zoom out. Ukoliko napravite vezu između dva okvira i predomislite se, možete otkazati napravljenu "vezu" klikom na bilo koji alat u TOOL BOX-u. Tekst će pri tom biti sačuvan.

Da biste dodali već napravljeni okvir u lanac, potrebno je da:

- 1. Koristeći alat za selektovanje, odaberemo okvir a zatim kliknemo na ulazni ili izlazni port da bismo ubacili tekst ikonu (tekst).
- 2. Postavite ubačeni tekst preko okvira u kome će se nalaziti nastavak teksta. Ubačeni tekst se tada pretvara u ikonu za povezivanje (thread icon).

(Uz ubačenu ikonu za povezivanje teksta, kliknite na okvir u koji želite da ubacite tu "thread" ikonu)

3. Kliknite unutar drugog okvira da biste ga povezali sa prethodnim.

Show Text Threads Ctrl+Alt+Y

Da bismo povezali tekst radimo sledeće. Iz padajućeg menija VIEW odaberemo SHOW TEXT THREADS.

Sa alatkom za selekciju selektujemo bilokoji frejm u tekstu. Ako želimo da povežemo dva različita teksta tada Shiftom i klikom selektujemo po frejm u svakom tekstu. Da bismo isključili povezivanje teksta ponovo iz menija VIEW izaberemo opciju HIDE

Hide Te<u>x</u>t Threads Ctrl+Alt+Y TEXT THREADS i povezivanje je "sakriveno", isključeno.

1. Da bismo razdvojili dva povezana teksta alatkom za selekciju kliknemo na tačku završavanja teksta ili početak koji predstavljaju vezu sa drugim frejmom. Na primjer u vezi sa dva frejma kliknemo ili na zadnju tačku prvog frejma ili na početnu tačku drugog frejma.

2. Pozicionirajte tekst ikonu preko prethodnog ili sledećeg frejma da """nepovezanu prikazali biste ikonu".

3. Kliknite na frejm, InDesign će

da prekine vezu između dva frejma.

Takođe je moguće dvostrukim klikom na početnu ili završnu tačku teksta raskinuti vezu među frejmovima.

Dodavanje frejma unutar sekvence povezanih frejmova:

1. Alatkom za selekciju kliknemo na završnu tačku prvog teksta gdje želimo da ubacimo frejm. Kada pustimo dugme miša pojaviće se tekst ikona.

2. Drag (drag & drop)da bismo kreirali novi frejm ili izaberemo novi frejm. InDesign u ovom slučaju povezuie freimove u nizu sadržavajući priču.

• Raskidanje frejma iz veze:

1. Upotrebom alatke za selekciju izaberemo jedan ili više frejmova (shift+klik da izaberemo više objekata)

2. Iz padajućeg menija EDIT izaberemo opciju CUT U ovom slučaju frejm ili frejmovi nestaju a sav tekst koji se nalazo unutar njih prelazi u sledeći frejm u tekstu. Kada želimo da poništimo poslednji frejm u nizu , tekst koji se nalazio u njemu biva sačuvan u prethodnom frejmu.

3. Ako želimo da negdje drugdje u našem dokumentu upotrijebimo izbrisani frejm tada odemo na mjesto gdje želimo da umetnemo poništeni frejm i komandom Paste ga postavimo na željeno mjesto. "Pejstovani" frejm sadrži kopiju teksta kojeg je prvobitno obuhvatao ali više nije povezan sa tekstom u kojem se prije nalazio.

Iako je frejm ili frejmovi odstranjeni sa kopijom teksta, tekst u našem prvom nizu frejmova nije odstranjen. Kada seriju povezanih frejmova (cut i paste) "izrežemo i ubacimo na drugo mjesto"odjednom, pejstovani frejmovi će zadržati vezu jedan sa drugim ali će izgubiti vezu sa frejmovima it teksta u kojem su se prvobitno nalazili u sekvenci.

Jelena Vasiljević

Ruleri

Ruleri su lenijari koji se pojavljuju na svakoj stranici. Oni omogućavaju preciznije postavljanje objekata na željeno mjesto. Oni mogu biti vidljivi ili skriveni na ekranu ali se ne pojavljuju prilikom štampanja.

	<u>F</u> ile	<u>E</u> dit	Layout	<u>T</u> ype	<u>O</u> bject	View	v <u>W</u> indow	<u>H</u> elp	
Da biste prikazali ili sak na stranici izaberite View > Show/Hide Ruler	rili s	rule	ere			~	Zoom <u>I</u> n Zoom <u>O</u> ut Eit Page In W Fit <u>S</u> pread In Actual Size Entire <u>P</u> asteb	/indow Window oard	Ctrl+= Ctrl+- Ctrl+0 Ctrl+Alt+0 Ctrl+1 Shft+Ctrl+Alt+0
						•	Display <u>M</u> aste	er Items	Ctrl+Y
							Show Te <u>x</u> t Tl Hide Frame <u>E</u>	hreads (dges	Ctrl+Alt+Y Ctrl+H
							Show <u>R</u> ulers Hide G <u>u</u> ides Loc <u>k</u> Guides	4	Ctrl+R Ctrl+; Ctrl+Alt+;
						~	snap <u>t</u> oGuid Show <u>B</u> aselin ShowDocum S <u>n</u> aptoDocu	es ne Grid nent <u>G</u> rid ument Grid	Shtt+Ltrl+; Ctrl+Alt+' Ctrl+' Shft+Ctrl+'

Jedinice mjerenja i ruleri

Za mjerenje možete izabrati jednu od nekoliko standardnih jedinica. Mijenjanje jedinice za mjerenje ne utiče na položaj objekta na stranici. Moguće je podesiti i različite jedinice kod vertikalnog i horizontalnog rulera.

Željene jedinice za mjerenje možete podesiti na dva načina.

Ι

Izaberite: Edit > Preferences > Units & Increments, pojaviće se:

Preferences	
Units & Increments	OK
Ruler Units Origin: Spread	Cancel
Horizontal: Points points	Pre <u>v</u>
Vertical: Points	Ne <u>x</u> t
Keyboard Increments <u>C</u> ursor Key: 1 pt <u>S</u> ize/Leading: 2 pt <u>B</u> aseline Shift: 2 pt <u>K</u> erning: 20 /1000 em	

Kod *Horizontal* i *Vertical* padajuće liste izaberite jedinicu za mjerenje koju želite da koristite za horizontalni i vertikalni ruler, dijalog prozore, i <u>palettes</u>. <u>Ako izaberete *Custom*, ukucajte broj tačaka nakon koje će ruler</u> <u>pokazati glavnu naznaku.</u> Pritisnite *OK*.

Π

Sekundarnom tipkom miša kliknite na ruler koji želite da promjenite i izaberete željenu jedinicu.

Da biste privremeno koristili drugu mjernu jedinicu:

Označite postojeću vrijednost u *palette* ili dijalog prozoru i ukucajte novu vrijednost iza koje stavte oznaku željene jedinice.

Jedinica:	oznaka:	Primjer
Inč	i or in or inch	5.25i
Milimetar	mm	48mm
Picas	р	3p
Points	p (prije vrijednosti)	p6
Picas i points	p (poslije vrijednosti)	3p6
Ciceros	с	5c

Mijenjanje nulte tačke na rulerima

Nulta tačka se nalazi u gornjem lijevom uglu stranice, u ravnini prve linije. Možete je pomijerati da biste izmjerili daljinu ili olakšali mjerenje objekata i njihovo pravljenje.

Da biste pomjerili nultu tačku:

- Kliknite na kvadratić, koji spaja rulere, u gornjem lijevom uglu stranice, (1)
- povucite na mjesto gdje želite da postavite nultu tačku. (2)

Da biste vratili nultu tačku na pravo mijesto:

Dvostruki klik na kvadratić koji spaja rulere.

Da biste onemogućili mijenjanje nulte tačke:

Sekundarnom tipkom miša kliknite na kvadratić koji spaja rulere i izaberete Lock Zero Point or Unlock Zero Point (zaključavanje nulte tačke ili otključavanje nulte tačke)

Već napravljenim putanjama možete dodavati ili izbrisati krajnje tačke linija. Otvorenu putanju možete produžavati dodavanjem linija ili povezati dvije otvorene putanje. Alatka *olovka* se, kada je postavite na putanju, automatski mijenja na alatku *dodavanje tačaka* 4^{-1} ili *brisanje tačaka*

Dodavanje i brisanje tačaka

Dodavanjem tačaka možete lakše kontrolisati putanju ili mijenjati njene dijelove.

- izaberite alat *direktni odabir*(**\colored bir**), i kliknite na putanju kojoj želite dodati tačku (1).

- izaberite alatku *olovka* $^{\text{(a)}}$ i postavite na mijesto gdje želite da dodate tačku pokazaće sc $^{\text{(a)}+}$, i kliknite (2,3).

Da biste promijenili oblik putanje:

nastavite držiti pritisnutu tipku na mišu, zatim oblikujte liniju pomoću linija za određivanje pravaca (4);

ili

držite pritisnuto Ctrl na tastaturi i tipku na mišu (5);

Brisanjem tačaka možete izmjeniti oblik putanje. Kada izaberete željenu putanju (1), izaberite alatku *olovka* i postavite je na tačku koju želite da obrišete (2) i kliknite (3).

Da biste zaobišli dodavanje ili brisanje tačaka na putanji pritisnite *Shift* kada postavite alatku *olovka* na putanju. Ova funkcija je korisna ukoliko želite da započnete pravljenje nove putanje preko napravljene.

Produživanje putanje

Da biste produžili putanju:

- izaberite alatku *olovka* i postavite je na krajnju tačku putanje, pojaviće se (1), (1)

- kliknite i povucite ili postavite alatku na mjesto gdje bi trebala da se završava putanja (2) i kliknite ponovo (3).

Povezivanje dvije otvorene putanje

Da biste povezali dvije otvorene putanje:

- izaberite alatku *olovka* i postavite je na krajnju tačku jedne putanje i kliknite (1),
- zatim alatku postavite na tačku druge putanje, pojaviće se (2), i kliknite (3).

Na isti način zatvara se otvorena putanja.

Da biste oštri ugao putanje napravili zaobljnem i obrnuto:

- izaberite željenu putanju
- izaberite alatku *promjena pravca* (下) ili ako je odabrana alatka *direktan pravac* (下), pritisnite i držite *Ctrl* + *Alt* ili ako koristite alatku olovka (🌢) pritisnite i držite tipku *Alt*,
- postavite alatku promjena pravca na tačku koju želite da promjenite (1),
- povucite linije za određivanje pravca prema van (ako želite da zaoblite oštri ugao) (2),
   ili

kliknite na tačku zaobljene linije (ako želite da napravite oštri ugao) (4)

Rad sa alatkom *makaze*

Aklatku makaze koristimo za razdvajanje putanje na dva dijela.

- izaberite alatku makaze

4

- postavite na željeni dio putanje i kliknite (1)
- izaberite alatku direktan pravac (2) i povucite odvojeni dio na željeno mjesto (3).

STROKE

WINDOW > STROKE

	×
Stroke Color adient vibutes	
Weight: ≢ 1 pt 🖵 Cap: 🗜 💽	▣
Miter Limit: ≢ 2 🛛 🗴 Join: 📻 📻	Æ
Type: Solid	•
Start: None	-
End: None	•

Opcijom Sroke definišete debljinu i oblik putanje, oblik krajnjih tačaka i uglova i sl.

Opcije:

Weight – odabir debljine putanje. *Cap* – odabir izgleda krajnjih tačaka (u ravnini tačke (1); polukružno (2); preko tačke (3))

Miter Limit – odabir oštrine uglova, (moguće samo kod oštrih uglova) *Join* – odabir izgleda uglova (oštro (1); polukružno (2); koso (3))

Type - odabir izgleda putanje:

Kada izaberete *Dashed* pojaviće se dio gdje možete sami odabrati dužinu svake isprekidane linije (*Dash*) i dužinu razmaka između njih (*gap*).

Type: Dashed	•
Start: None	-
End: None	•
12 pt	
dash gap dash gap dash	i gap

Start – odabir izgleda početka putanje

Type:	Solid	- <i>None</i> – Normalan
Start:	None	 Bar – Zaustavna linija
End:	None	 SquareSolid – Puni kvadrat
	Bar J	- <i>Square</i> - Kvadrat
	Squaresolid	- CircleSolid – Puni krug
	CircleSolid	- <i>Circle</i> – Krug
	Circle	- Curved – Strelica
	Barbed	- Barbed – Strelica 1
	TriangleWide	- <i>TriangleWide</i> – Široki trokut
	Triangle SimpleWide	- Triangle – Trokut
	Simple	- <i>SimpleWide</i> – Široka strelica
		- Simple – Strelica

End – Odabir izgleda kraja putanje Isti oblici kao kod opcije S*tart*

CORNER EFFECT

OBJECT > CORNER EFFECTS

Corner Effects		Corner Effects	
Effect: None	▼ OK	Effect: None	• OK
Size: 1p0	Cancel	<u>Size:</u> None Fancy	Cancel
	Preview	Bevel Inset	Preview
		Inverse Rounded Rounded	

Opcijom CornerEeffects određujete izgled uglova putanje ili objekta.

Iz padajuće liste opcije *Effect* odaberite željeni izgled, dok se u polje opcije *Size* unese veličina izgleda koji se primjenjuje na objektu.

Postojeći izgledi su:

Masteri

Master je kao pozadina šbackgroundćkoju mozes brzo upotrebiti za vise stranica. Master se moze nalaziti na jednoj stranici ili na vise njih. Masteri se koriste za objekte ili vodice, kao sto su margine, kolone, brojevi stranica, ponavljanje logoa ili umetnickih dela koji se nalaze na istoj poziciji na vecem broju strana. Koristenje mastera moze uveliko smanjiti vreme koje vam je potrebno za rad na nekom dizajnu.A ako zelite da promenite poziciju nekog objekta na masteru je potrebno samo jednom da to uradite.

Mozete brzo napraviti komparaciju razlicitih idejnih resenja kreiranjem razlicitih mastera, spajajuci ih, dobijate posve drugacija resenja.

Kreiranje i pamćenje mastera

Masterima se upravlja u master sekciji (gornji deo; Slika 1.) palete stranica. Svaki master ima ime i prefiks po kojem se zna koje stranice koriste taj master.

A- Master ikone u gornjem delu palete stranica

- B- Prefiks mastera i ime
- C- Prefiksi stranica zapamćenih mastera

Slika 1.

- Kreiranje novog mastera za više stranica:

Pritisnite Ctrl (Windows) ili Command (Mac OS) i kliknite dugme *Nova Strana* iz palete stranica.

- Kreiranje mastera iz vec postojeće strane ili više njih

Prevuci celu stranicu (već postojeću) iz sekcije stranica u master sekciju. Svi objekti originalne stranice postaće deo novog mastera. Ako originalna strana koristi master, novi master je baziran na originalnom masteru te strane. (Slika 2.)

Slika 2.

- Kreiranje novog mastera i unapred postavljanje opcija za njega

1. Izabrati novi master (New Master) u meniju palete

2. Označiti sledeće opcije i kliknuti OK:

• Za prefiks, ukucaj prefiks koji identifikuje zapamćeni master svakoj stranici iz palete. ne sme biti veći od 4 karaktera

• Za ime, ukucaj ime za master

• Za bazni master, izaberi već postojeći master na kojem ćeš bazirati ovaj, ili nemoj nista izabrati.

• Za broj stranica, ukucaj onoliki broj stranica koliki tebi treba.

- Dodavanje opcija na već postojeći master

- 1. U master sekciji klikni ime ispod mastera da bi izabrao celi master
- 2. Izaberi master opcije za (Master Otions For) u meniju palete strana.

Pamćenje mastera u dokumentu Uradi sledeće:

• Da bi sačuvali master u stranici, dovucite ga (drag) iz master sekcije na ikonicu stranice u sekciji stranica, i kada se pojavi crni okvir na ikonici pustite miš.

• Da bi sačuvali master u više stranica, dovucite ga iz master sekcije na broj stranice u sekciji stranica. Kada se pojavi crni okvir pustite miš.

Slika 3.

- Pamćenje mastera u više stranica

1. Ú sekciji stranica odaberi stranice u kojima želiš da sačuvaš novi master

2. Uradi sledeće:

• Ako ste odabrali stranice, pritisnite Alt (Windows) or Option (Mac OS) kada kliknete master.

• Ako niste odabrali stranice, kliknite Sačuvati master (Apply Master) na stranice u sekciji stranica, izaberi master da ga sačuvaš. Možeš ukucavati brojeve stranica koristeći sekciju brojeva, mogu se odvajati i slagati zarezima.

Slika 4.

- Spajanje jednog mastera sa drugim

Ovo je moćan način spajanja dva mastera, da ne biste morali dodavati jedan po jedan. (Slika 5)

Slika 5.

U master sekciji, uraditi sledeće:

• izaberi master i izaberi opcije mastera (Master Options) u meniju palete stranica. Za spajanje mastera (For Based on Master) izaberi, drugi master, i klikni OK.

• Dovuci master sa kojim oćeš da spajaš drugi, i ako hoćete da se spiju samo master onda spustite ga na ikonicu, a ukoliko hoćete na sve stranice onda ga ispustite na brojeve stranica. Kada ga dovučete ne puštajte dok se ne pojavi crni okvir oko ikonice.

Slika 6.

Grids

Grids – su mreže koje se pojavljuju na stranici. Oni mogu biti vidljivi ili skriveni na ekranu ali se ne pojavljuju prilikom štampanja. Postoje dvije vrste mreže: *Baseline grid* i *Document grid*.

Baseline grid služi za prvilno i lakše postavljenje teksta (1). Document grid služi za pravilno postavljanje objekata (2).

Snap to Document Grid Shft+Ctrl+'

<u>E</u> il	e <u>E</u> dit	<u>L</u> ayout	<u>Type</u>	<u>O</u> bject	<u>⊻</u> iew	<u>₩</u> indow	<u>H</u> elp	
				1	Z	oom <u>I</u> n		Ctrl+=
Da biste prikazali ili sakrili					Z	oom <u>O</u> ut		Ctrl+-
mreže na stranici izaberite:					<u> </u>	t Page In W	/indow	Ctrl+0
View > Show/Hide Baseline Grid					🖌 Fi	t <u>S</u> pread In	Window	Ctrl+Alt+0
ili					<u>A</u>	ctual Size		Ctrl+1
View > Show/Hide Document Grid					E	ntire <u>P</u> asteb	oard	Shft+Ctrl+Alt+0
					🗸 D	isplay <u>M</u> ast	er Items	Ctrl+Y
					SI	how Te <u>x</u> t T	hreads	Ctrl+Alt+Y
					Н	ide Frame <u>B</u>	<u>i</u> dges	Ctrl+H
					Н	ide <u>R</u> ulers		Ctrl+R
					Н	ide G <u>u</u> ides		Ctrl+;
					Lo	oc <u>k</u> Guides		Ctrl+Alt+;
					🖌 Si	nap <u>t</u> o Guid	les	Shft+Ctrl+;
					SI	how <u>B</u> aselir	he Grid 📉	Ctrl+Alt+'
					SI	how Docum	nent <u>G</u> rid ^{ار}	Ctrl+'

Da biste podesili Baseline Grid:

T	ОК
Color: Light Blue	Cancel
<u>S</u> tart: <mark>0 pt</mark>	Pre <u>v</u>
ent every: 18 pt	Next
ihreshold: 55% 💌	
Color: Light Gray	
Vertical	
ry: 72 pt Gridline every: 72 pt	
ns: 8 Subdivisions: 8	—
	Color: Light Blue Start: Dt start: Dt nent every: 18 pt Threshold: 55% Color: Light Gray Vertical Gridline every: 72 pt

Izaberite File > Preferences > Grids, pojaviće se:

- Iz padajućeg menija *Color* izaberite boju u kojoj će se pojaviti linije. Boju takođe možete izabrati klikom na *Other* ili dvostrukim klikom na obojeni kvadratić.
- U polje *Start* unesite vrijednost da biste odvojili grid od vrha stranice. Ako ne možete postaviti grid uz vertikalni ruler, počnite sa '0'
- U polje Increment Every unesite vrijednost za razmk između linija.
- Iz padajućeg menija *View Threshold* izaberite ili ukucajte postotak povećanja, kako bi linije izgledale preglednije za rad.
- Pritisnite OK.

Da biste podesili Document Grid

Izaberite File > Preferences > Grids,

Color: Light Gray	
Horizontal	
<u>G</u> ridline every: 72 pt <u>Gr</u> idline every: 72 pt	
Sub <u>d</u> ivisions: 8 Subdivisions: 8	
🔽 Grids in <u>B</u> ack	

- Iz padajućeg menija *Color* izaberite boju u kojoj će se pojaviti linije. Boju takođe možete izabrati klikom na *Other* ili dvostrukim klikom na obojeni kvadratić.
- U polja *Gridline Every* unesite vrijednost za razmak između glavnih, horizontalnih i vertikalnih, linija
- Polja subdivisions određuju broj sporednih linija unutar glavnih

Sanja Milanović

Frejmovi Frames InDesign

Sav tekst u Adobu InDesign-u se nalazi unutar nekog ograničenog prostora zvanih frejmovi (frames). Kao i grafički frejmovi, tekstualni frejmovi mogu biti pomerani, smjanivani, povećavani... Alat koji koristite da izaberete frejm određuje kakvu promenu možete napraviti. Alat za unošenje teksta u frejmove je (T). Crni pointer se koristi za pomeranje i menjanje veličine frejma. A beli pointer se koristi za menjanje oblika samog frejma. (Slika 1.)

Unošenje frejma na dokument se takođe vrši sa alatom za unošenje teksta (T). Oznaci se kocka koliki hocemo da nam bude frejm, a kasnije ga naravno možemo dorađivati, i pointerima, a i ako odemo u Frames Options (Slika 2.). Na slici vidimo da možemo podešavati: broj kolona, veličinu kolona, unutrašnje margine.

Number:	Gutter: 📫 1p0	ОК
₩idth: 30p10.8	Land	Cancel
	n Width	
Inset Spacing		
<u>⊺</u> op: ★ 0p0	Left: TOPO	
Bottom: TOPO	Right: Op0	
First Baseline		
Offset: Ascent	•	

Slika 2.

Frejmovi imaju još jednu odličnu mogućnost, a to je povezivanje dva različita frejma (u jednom počinje tekst u drugom se nastavlja). Svaki frejm ima jedan izlazni i ulazni port. Dakle, ako kliknemo

WRAPPING - POSTAVLJANJE TEKSTA OKO SLIKE

Prvo što moramo da uradimo je da aktiviramo paletu TEXT WRAP, koju izaberemo iz padajućeg menija WINDOW. Na radnom polju nam se pojavi aktivirana paleta.

Na strelicama koje se nalaze ispred slova TEXT WRAP imamo mogućnost otvaranja i zatvaranja palete.

	크즈
🕈 Text Wrap 💽	🕈 Text Wrap 🕖
Invert	

Da biste postavili tekst oko slike, potrebno je da:

- 1. Odaberete okvir najčešće slike oko koje želite da stavite tekst, koristeći opciju TOOL ili direktnim odabirom alata za rad ili...
- 2. Kliknete na dugme za željeni oblik okvira u TEXT WRAP paleti:

WRAP AROUND BOUNDING BOX je prva opcija koja pravi kvadrat čije su visina i širina određene okvirom selektovanog objekta, što nam ie pojednostavljeno i samim simbolom na dugmetu za aktiviranje moqućnost ove opcije. Tu imamo podešavanja odstojanja teksta od slike unosom adekvatnih razmjera u polja namjenjena za to.

WRAP AROUND OBJECT SHAPE, opcija poznata i pod imenom CONTOUR WRAPPING, stvara okvir od teksta koji je istog oblika kao i okvir koji ste prethodno selektovali. Jedina razlika je u obliku predmeta oko kojeg tekst treba da se "obavije". U ovom slučaju oblik predmeta nije pravougaonik i tekst se prilagođava tijelu predmeta. Nastavite sa procedurom, kako biste definisali opcije za konture okvira...

≠ Text Wrap
∎ = Op0 + Jump Object

王 □ ① 三 〒 V Invert

+=

□+ + 0p0

♦ Text Wrap

₫ **‡** 0p0

₽ **₽** 0p0

- X

Jump to Next

0

1. JUMP OBJECT opcija sprečava da se tekst pojavi na bilo kom slobodnom prostoru udesno i ulevo od okvira, tj. preskače objekat i postavlja tekst samo iznad i ispod njega.

2. JUMP TO NEXT COLUMN opcija prisiljava sledeći paragraf da se prebaci na vrh sledeće kolone teksta ili okvira teksta.

3. Pozitivne vrednosti i parametri pomeraju "obavijanje" (wrap) dalje od ivica okvira, a negativne vrednosti pozicioniraju WRAP unutar ivica okvira. Da biste postavili TEXT WRAP oko slika na MASTER (glavnoj) stranici, upotrebite kombinaciju tipki Shift + Ctrl (WIN) ili COMMAND + Shift (MAC) i kliknite na sliku u dokumentu. Zatim na selektovanoj slici na stranici dokumenta primenite opciju TEXT WRAP.

Da biste precizirali vrednosti text wrap konture, potrebno je da učinite sledeće:

- 1. Ako je neophodno, odaberite WINDOW TEXT WRAP opcije da bi vam se prikazala TEXT WRAP paleta, a zatim selektujte sliku koju ste uveli.
- 2. U okviru TEXT WRAP palete, odaberite opciju WRAP TEXT AROUND OBJECT SHAPE i detaljnije odredite vrednosti.

- Kako biste detaljnije odredili vrednosti, odaberite jednu od ponuđenih opcija u TYPE meniju TEXT WRAP palete:
- BOUNDING BOX je opcija koju koristite da biste postavili tekst oko kvadrata određenog visinom i širinom same slike.
- DETECT EDGES opcija koju koristite da biste stvorili ivice za TEXT WRAP, koristeći automatsko traženje ivica.
- Da biste proizveli TEXT WRAP od ALFA KANALA sačuvanog sa slikom, odaberite opciju ALPHA CHANNEL, a zatim odaberite kanal koji želite da koristite u Alpha Channel meniju na TEXT WRAP paleti. Ukoliko opcija za alfa kanal nije dostupna, ni jedan alfa kanal nije sačuvan sa slikom. InDesign automatski prepoznaje postavljenu transparentnost određenu unutar PhotoShopa kao alfa kanal. U suprotnom, morate koristiti Photo Shop da obrišete pozadinu ili napravite, i sačuvate jedan ili više alfa kanala sa slikom.
- Da biste proizveli TEXT WRAP vezu od staze sačuvane sa slikom, odaberite opciju PHOTOSHOP PATH, a zatim i stazu koju želite da koristite u okviru path menija na TEXT WRAP paleti. Ako PHOTOSHOP PATH opcija nije dostupna, znači da ni jedna staza nije sačuvana sa slikom.
- Da biste napravili text wrap vezu od označenog okvira, koristite opciju GRAPHIC FRAME.
- SAME AS CLIPPING opcija koristi se da se clipping veza uvede na slike i iskoristi kao text wrap veza.

 Da biste dozvolili da se text pojavi unutar "rupa" u uvedenoj slici (kao što je slika gume), odaberite opciju INCLUDE INSIDE EDGES na text wrap paleti. Kada je aktiviramo tekst se pojavljuje i unutar "rupe". Da biste kreirali "wrap" unutar i izvan objekta:

- 1. Koristeći alat za selektovanje ili alat za direktno slektovanje, odaberite objekat kao što je složena staza, kako bi vam bilo dozvoljeno da ubacite tekst unutar njega.
- 2. Ako je neophodno, odaberite opciju WINDOW/ TEXT WRAP, da biste videli Text Wrap paletu i upotrebili obavijanje tekstom uz opciju OBJECT SHAPE.

 Invert
 3. Odaberite opciju INVERT. INVERT je opcija koja se najčešće koristi u kombinaciji sa opcijom OBJECT SHAPE.

Da biste promenili oblik teksta koji obavija sliku:

- 1. To možete učiniti koristeći sekundarni alat za selekciju, odabirući objekat koji je obavijen tekstom. Ukoliko je tekst koji obavija istog oblika kao i objekat, veza je sigurno primenjena na objekat.
- 2. Koristite alat za crtanje (olovka) i alat za direktno selektovanje, da prikažete vezu između objekta i teksta koji je oko njega.

Jelena Vasiljević

CRTANJE STANDARDNIH OBLIKA I PRAVIH LINIJA

Brzo i jednostavno se mogu kreairati jednostavne putanje kao što su linije, elipse, koristeći alate, alat box (toolox). toolbox takođe sadrži alate za kreiranje istih oblika. Da bi precizno radili sa putanjom možemo odabrati **WINDOW** pa **TRANSFORM** paletu , kako bismo izabrali veličinu i poziciju putanje kako jue povlačimo.

CRTANJE PRAVE LINIJE, PRAVOUGAONIKA, ELIPSE

U toolboxu odaberemo linijicu, elipsu pravougaonik ili šestougao. Ako želimo ram ili frame posebnog oblika u toolboxu odaberemo ili elipsu frame ili pravougaonik frame . Ako želimo da crtamo iz centra objekta trebamo držati tipku **ALT**kada povlačimo mišem.

MJEŠANJE KRIVIH LINIJA, UGLOVA I PRAVIH LINIJA

Da bismo nacrtali prave linije koristimo **pen tool** kliknemo tačno na obilježenu tačku iz **pen toola** izaberemo **convert – point icon** ili pero sa malm strelicom da lakše poyicionirali, a yatim vučemo u željenom pravcu.

Isti je postupak iya iskrivljene linije samo još iy toolboxa izaberemo pen anchor.

SELEKTOVANJE OBJEKATA

Prije nego što počnemo sa oblikovanjem objekta moramo ga selektovati u tool- u . Iz toola iyaberemo crnu deblju strelicu koja služi za pozicioniranje i određivanje veličine objekta. Sljedeća alatka je bijela strelica iy tool – a koja služi za preciznije određivanje frejma putanja i za pomjeranje.

